

De kruizen

Tao baart een

Een baart twee

Twee baart drie

Drie baart de tienduizend dingen

De tienduizend dingen dragen het duister beginsel buiten en het lichtbeginsel binnen...

Tao Teh King XLII

Tegenstellingen zorgen voor bewustwording. De tegenstelling licht en donker vormen de dag en de tegenstelling goed en kwaad maakt de mens tot mens. Zaken als goed en kwaad zijn alleen maar herkenbaar middels elkaar! De kunst is om je niet te laten verleiden tot één kant (verslaving aan het slechte of aan het idealisme, enzovoort) maar je aandacht te richten op beide kanten. Het vinden of herstellen van een evenwicht.

De menselijke psyche (bestaande uit de tegendelen bewust en onbewust) streeft naar evenwicht (zoals alles in de natuur). Dus als aan de ene kant van de psyche een grote actie plaatsvindt, volgt er aan de andere kant een evenzo grote tegengesteld gerichte reactie. Bijvoorbeeld na een grote positieve intellectuele prestatie van het bewustzijn treden vaak sterk emotionele reacties van negatieve aard op.

Hoe groter in een bepaald psychisch proces de tegenstellingen zijn, hoe groter of intenser de psychische energie zich doet kennen in de vorm van handelingen, gedachtenbeelden, dromen (wil, prestaties, wensen, driften). De hoeveelheid energie blijft constant, de verdeling is echter variabel en blijft voortdurend in beweging. De structuur der tegendelen (twee) doet noodzakelijkerwijs een derde factor ontstaan (drie). Namelijk de energie die deze tegendelen wil herenigen. Deze (psychische) energie vinden we in de astrologie terug als de kruizen. De drie kruizen geven drie verschillende stroomrichtingen aan van deze verbindende energie.

Deze verbindende energie stroomt in twee richtingen: progressief en regressief. Progressief ontleent z'n richting aan het bewustzijn (Jung). Is een voortdurend en onbelemmerd aanpassingsproces aan de be-

wuste eisen die het leven stelt. Hoe dit plaats vindt is afhankelijk van het element. Iemand wordt dan steeds gedwongen om rekening te houden met de omstandigheden in de realiteit, en is hiermee praktisch altijd geneigd tot een zekere eenzijdigheid.

Als iemand gewend is problemen met behulp van zijn rationele denken aan te pakken, zal daarbij het gevoel niet in dezelfde mate tot ontwikkeling komen. Komt men nu in een situatie waar men met de denkhouding niet uit de voeten kan, dan loopt men vast. Hierdoor ontstaat 'kruiging' (ophoping van progressieve energie die zich niet ontladen kan). 'Kruiging' kenmerkt zich door een conflict der tegenstellingen. Als het conflict uitbreekt, zet tegelijkertijd de regressieve energie in, waardoor op een ander niveau de oplossing der tegenstellingen wordt voorbereid om het evenwicht te herstellen.

Het dagelijkse leven zit vol met afwisselend progressieve en regressieve processen: alles wat we bewust willen, bewust doen, elke opmerkzaamheid, elke psychische inspanning, zijn allemaal vormen van de progressieve richting van de energie. Daarentegen vermoeidheid, verstrooidheid, slaap, emotionele reacties zijn vormen van regressieve energierichting. **Progressie** is gebaseerd op de noodzakelijkheid van aanpassing naar buiten, en **regressie** is gebaseerd op de noodzakelijkheid van aanpassing naar binnen.

In het licht van de kruizen komt progressie overeen met het hoofdkruis (actie). De uitgaande kracht, actief en scheppend, aanpassing naar buiten, de wens zich te manifesteren. Regressie komt overeen met het vaste kruis (zekerheid). Deze mensen hebben de neiging alles binnen zichzelf te zoeken en niet ergens buiten zich. In het derde (beweeglijke) kruis zien we beide voorgaande kruizen verenigd. Zowel regressieve als progressieve richting van de energie liggen hierin besloten (leren). Dit wordt als vanouds gezien als verspreidend, veranderlijk, aanpassend en flexibel. Het is het kruis waarin de voorbereiding voor het nieuwe wordt aangetroffen, waarin de regressieve beweging omslaat in de progressieve en andersom. Een algehele aanpassing wordt mogelijk.

Elk kruis bestaat uit twee negatief en twee positief gepoolde tekens. We zien dus tweemaal een meer introverte en tweemaal een meer extraverte richting van energie binnen een kruis. Dit verklaart bijvoorbeeld de schijnbare tegenstelling tussen de teruggetrokken Kreeft die als teken in het scheppende en werkzame hoofdkruis valt. De in principe meer introverte Kreeft kan heel goed de motor of stuwende kracht achter de schermen vervullen om een ander de eigen ambities te laten vervullen.

Het principe van de energie der kruizen moeten we niet zozeer stof-felijk zien, maar als iets dat zich in de natuur en in de psyche afspeelt voordat de concrete vorm wordt aangenomen. De psychische energie dient om spanningen en innerlijke conflicten op te lossen dan wel bij te sturen. Het kruis bestaat uit innerlijke spanning doordat het is opgebouwd uit twee paren van tegengestelde tekens en die uit vier elementen bestaat, die elkaar wat inhoud betreft volledig uitsluiten. Bij de kruizen kunnen we spreken van een inwendige spanning; de drie-eenheid die uit vier delen (tekens) bestaat. Bij de elementen is er veeleer sprake van uitwendige spanning en inwendige harmonie: de vier elementen bestaan elk uit drie gelijk geaarde tekens: de vierheid die uit drie bestaat.

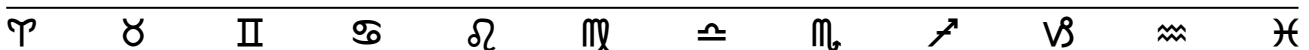
'Twee baart drie, en drie baart de tienduizend dingen' wil dan ook zeggen dat wanneer binnen het systeem van tegendelen de evenwicht brengende derde factor bestaat, dit op oneindig veel manieren in de stof kan worden uitgedrukt. Al die manieren zijn in hun verscheidenheid terug te voeren op het getal vier: in de astrologie op de vier elementen: vuur, aarde, lucht en water.

Het element bepaalt wat er stroomt, het kruis hoe het stroomt. Progressie en regressie moeten we niet verwarren met ontwikkeling en achteruitgang, het zijn beiden stappen in het ontwikkelingsproces, of alleen maar de richting en hoeft verder geen groei in te houden. De kruizen geven aan hoe de energie van de elementen gericht is. Met energie bedoelen we de psychische energie of de bewustzijnsstroom. Op deze wijze vinden we drie voorkeursrichtingen waarin de energie kan stromen. Ieder element heeft een teken dat behoort tot het hoofdkruis, het vaste kruis of het beweeglijke kruis. Als de aanzet of impuls tot een gebeurtenis van buiten komt, vertegenwoordigen de kruizen een wijze van reageren.

Hoofd: reactie is tegenactie, in de zin van een tweede initiatief nemen om het eerste tegen te gaan. Instinctief reageren op en actief betrokken bij gebeurtenissen buiten zichzelf; wilskrachtig, waakzaam, geldingsdrang.

Vast: reactie is verzet, de inspanning om als je geconfronteerd wordt met initiatief van buitenaf, het vol te houden en verandering te vermijden. Afwachtend reageren op de omgeving; standvastig, vasthoudend, onverzettelijk, doelgericht.

Beweeglijk: reactie is proberen indirect de richting van de actie te veranderen, de gebeurtenissen in een gewenste richting

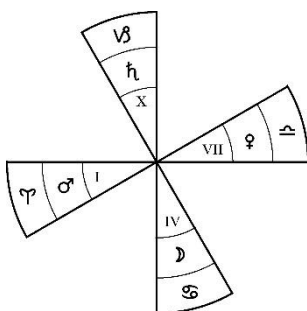

te laten verlopen, geen actief verzet tegen wat er gebeurt. Onbevooroordeeld reageren op de omgeving; veranderlijk, plooibaar, bemiddelend.

Tabel 7 overzicht elementen en kruizen

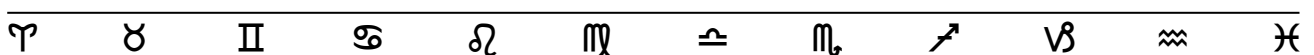
	Hoofdkruis ontvankelijk reactief actie	Vastkruis sturend consumerend zekerheid	Beweeglijk kruis loslatend flexibel wisselwerking
Vuur energiek spiritueel	♈	♋	♏
Aarde concreet materieel	♋	♈	♌
Lucht denkend contactueel	♌	♎	♊
Water voelend emotioneel	♎	♍	♏

Hoofdkruis

De eerste voorkeursrichting wordt gevormd door de vier dierenriemtekens die samen het hoofdkruis vormen. De hoofdtekens staan symbool voor het beginpunt van het scheppen, de stimulans tot scheppen, het maken van een begin. Het gaat hierbij om de tekens of principes Ram, Kreeft, Weegschaal en Steenbok. Deze tekens kenmerken zich door het ondernemen van actie en door zich te conformeren aan de buitenwereld. Het symboliseert een energiestroom van binnen naar buiten en hun reactie is gericht op impulsen die van buitenaf komen. Deze tekens hebben het gevoel dat ze hun eigen energie kwijt moeten in de buitenwereld. Bovendien zijn de impulsen vanuit de buitenwereld zeer belangrijk voor hun welbevinden en de opbouw van hun persoonlijkheid.

Hoofdtekens vinden het leuk om dingen te beginnen, vaak zonder rekening te houden met hoe iets verder moet of plannen te maken voor toekomstige groei. Het pure hoofdteken is zeer actief maar niet erg volhardend, geen doorzetter. Zodra iets wat ze begonnen zijn in zekere zin op eigen benen kan staan, verliezen ze hun belangstelling ervoor.

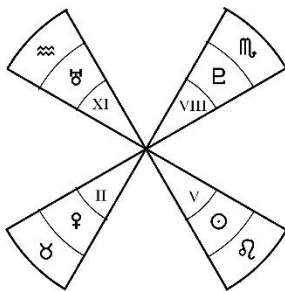

De hoofdtekens hebben de neiging om zich op de buitenwereld te richten. De tekens Kreeft en Steenbok (beide negatief gepoolde tekens) stellen zich hierbij wat afwachtender op dan Ram en Weegschaal (de positief gepoolde tekens van het hoofdkruis). Kreeft en Steenbok ondergaan de impulsen uit hun omgeving eerst en passen zich hier dan vervolgens bij aan. Terwijl Ram en Weegschaal heel duidelijk hun behoeften in de buitenwereld poneren door als eerste actie te ondernemen en dan de reactie van de buitenwereld in zich opnemen. De hoofdhuizen (ook wel hoekhuizen genoemd) geven een op de buitenwereld gerichte uiting weer. Hun actie leidt tot deze levensomstandigheden of levensomstandigheden waarin actie in de buitenwereld mogelijk is.

Trefwoorden zijn:

Zelfstandig; impulsief; ondernemend; actief; ambitie; gedreven; te snel reagerend; kansen niet benutten; moeite met gestalte geven aan ideeën; heerszuchtig; geldingsdrang

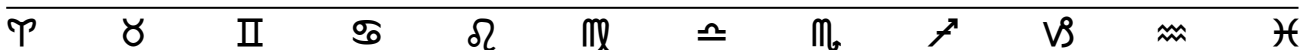
Vaste kruis

De tweede voorkeursrichting in het stromen van de energie vormt het vaste kruis. De energiestroom verloopt hier van buiten naar binnen en van daaruit om te leven vanuit innerlijke beleving en principes. De vaste tekens staan symbolisch voor het in stand houden van wat reeds geschapen is en het scheppen van stabiliteit. De impulsen tot reageren of handelen (op een vuur, aarde, lucht en water-manier) liggen van binnen. Het vaste kruis houdt deze principes vast en concentreert zich hierop (volhardend en statisch).

Vaste tekens willen handhaven en in stand houden, dit is niet hetzelfde als conservatief zijn. Ze willen gewoon dat een activiteit op een betrouwbare en voorspelbare manier elke dag verloopt en van dag tot dag voortgezet wordt. Koppigheid en volharding, het vaste kruis gaat door wat met hoofd begon, geven het bestaan enige mate van stabiliteit. Moeite om verandering toe te laten, ook als het echt nodig is en staat de vooruitgang in de weg.

De negatieve tekens van het vaste kruis, namelijk Stier en Schorpioen, zijn afwachtend en laten pas van zich horen of zien als alle zekerheden onderbouwd zijn. Ze ondergaan de wereld vanuit hun eigen innerlijke beleving. Ze hebben dan vaak de tijd nodig om impulsen vanuit de buitenwereld rustig te kunnen verwerken. Hierdoor kan een trager reageren ontstaan op de buitenwereld doordat het eerst innerlijk verwerkt dient te worden. Bovendien moet er ook nog eens zekerheid zijn, zodat wat ze laten zien ook veilig en onderbouwd is. De positieve tekens van het vaste kruis (Leeuw en Waterman) zijn initiatief nemende principes van het vaste kruis. Vanuit hun innerlijke be-

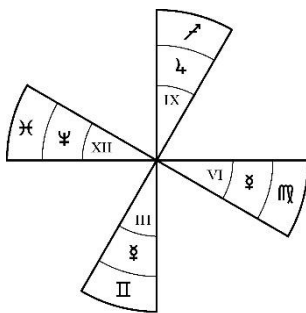

leving zullen ze mogelijkheden zien om in de buitenwereld in actie te komen. Ze laten hun innerlijke beleving in tegenstelling tot de negatieve tekens van het vaste kruis vaak duidelijk zien. De huizen die behoren tot het vaste kruis worden ook wel opvolgende huizen genoemd. Ze symboliseren meer de innerlijk gerichte ervaringen.

Trefwoorden zijn:

Vasthoudend; vastberaden; betrouwbaar; standvastig; doelbewust; zekerheid zoekend; stabiliteit; innerlijke rust; eigenzinnig; fanatiek; verzet tegen verandering; te veel zekerheid verlangend; dogmatisch.

Beweeglijke kruis

Het beweeglijke kruis heeft zoals de naam al doet vermoeden een wisselende energiestroom. De energie gaat soms van binnen naar buiten en dan weer, als reactie daarop, van buiten naar binnen. De beweeglijke tekens staan symbool voor de wijziging, transformatie en aanpassing van dat wat reeds geschapen is. Bij het beweeglijke kruis zijn er dus perioden van gerichtheid op de buitenwereld en dan weer periodes die van binnenuit worden beleefd. Het is een combinatie van het hoofd en het vaste kruis. Hierdoor zijn ze sterker op verandering gericht wat soms kan resulteren in een bepaalde mate van rusteloosheid.

Beweeglijke tekens houden verband met verandering, aanpassing, symboliseren de flexibiliteit die nodig is om structuren verder te laten bestaan terwijl tegelijkertijd de werkelijkheid verandert. Zij verzetten zich minder tegen verandering en kunnen zich hier beter aan aanpassen, hoewel ze niet altijd zelf dat initiatief zullen nemen. Ze pakken op wat het hoofdkruis geschapen heeft, het vaste kruis in stand gehouden heeft, en vormen dat om zodat het op een hoger niveau werkzaam kan zijn.

Het beweeglijke kruis is ook het denk- of kenniskruis. Tweelingen is het gewone denken, kennis nemen van iets, Maagd de kennis van de materiële wereld zodat je daar efficiënter gebruik van kunt maken of het kunt ordenen. Boogschutter het overzicht, zodat elk deel in het geheel te passen is en Vissen de kennis die pas komt nadat het intellect zich heeft overgegeven aan de beleving van de eenheid (abstractie).

De negatieve tekens van het beweeglijke kruis namelijk Maagd en Vissen zijn beschouwend en zijn gevoelig voor kritiek. Ze leggen verbanden of zien de verbindingen door de wereld op zich in te laten werken. De initiatief nemende principes (de positief gepoolde tekens Boogschutter en Tweelingen) zijn meer actief bezig met het leggen van verbindingen en verbanden. De beweeglijke huizen worden val-

lende huizen genoemd. Het zijn de huizen die het einde vormen van een kwadrant.

Trefwoorden zijn:

Soepel zijn; handig; communicatieve vaardigheden en een sterk aanpassingsvermogen; flexibel en tolerant; ordenend; meegaand; neiging tot versnipperd of verward bezig zijn; gebrek aan doorzettingsvermogen; labiel; verward; wispelturig; rusteloos; ongeconcentreerd; gericht op verwerking van impulsen.

Elk teken is een unieke combinatie van element en kruis. Elk element heeft een hoofd, een vast en een beweeglijk teken.

Vuur

Hoofd: Ram is de eerste aanzet tot het naar buiten brengen van de wil, dit is het puurste hoofdteken.

Vast: Leeuw is de gevestigde wil, die zichzelf respecteert en door anderen gerespecteerd wordt.

Bew: Boogschutter wil, vanuit de eigen innerlijke verlangens en het eigen begrip, de wereld herscheppen en veranderen.

Aarde

Hoofd: Steenbok, beginpunt, verlangt ernaar op het materiële vlak iets op te bouwen en te bereiken.

Vast: Stier verlangt ernaar de uit Steenboks actie volgende materiële stabiliteit te bezitten en te bewaren en er ook van te genieten.

Bew: Maagd wil de door Steenbok geschapen en door Stier in stand gehouden producten van de materiële wereld veranderen en doelmatiger te maken.

Lucht

Hoofd: Weegschaal creëert een relatie tussen zichzelf en de ander, en krijgt inzicht in dit soort relaties (van mens tot mens).

Vast: Waterman symboliseert het streven om de relatie van alles en iedereen met al het andere te begrijpen, zonder dat ons begrip beperkt blijft tot de eigen één-op-één-relatie, dus niet alleen op zichzelf gecentreerd.

Bew: Tweelingen symboliseert het begrip van de relaties tussen alles in het universum en probeert op het begrip van Weegschaal en Waterman systemen van inzicht op te bouwen.

Water

Hoofd: Kreeft, het naar buiten richten van de gevoelens en emoties, het verlangen om op gevoelsniveau in contact te komen met de wereld. Kreeft richt zich naar buiten om nieuw leven te scheppen en te verzorgen.

- Vast:** Schorpioen houdt zich liever bezig met de innerlijke wereld van de emoties, om deze zo grondig mogelijk te ervaren en te begrijpen.
- Bew:** Vissen gebruikt dat begrip om een transformatie van zichzelf tot stand te brengen door het ego los te laten en de ziel toe te laten.

Bronvermelding

Meer informatie is te vinden in:

Elementen en kruizen als basis van de horoscoop, Karen Hamaker

De horoscoop een energiepatroon, Stephen Arroyo

Samenspel, Liz Greene